

ŞAMPİYONLUKLAR VE ARKA PLANLARI

1961-62

Yazı: Atahan Altınordu

1961 yazı ortalarındaki Küba, Nazım Hikmet için mutluluğu tanımlıyordu. Galatasaray için ise saf bir mutluluk söz konusu değildi. Şampiyonluk bir puanla Fenerbahçe'ye kaptırılmış, takımın bayrak oyuncusu uzaklara gitmişti...

Her şey değil elbet, ancak bir çok şey, 1955 yılında İzmirsporlu Metin Oktay'ın mavi renkli, ticari plakalı, Chevrolet marka bir taksi karşılığında Galatasaray'a transfer olmasıyla başladı. Muhteşem futbolu, hafızalara kazınan golleri ve beyefendi kişiliğiyle Metin, kısa sürede bir halk kahramanı olacak; halkın tam da içinden gelen bu adam, Galatasaray'ın çok büyük kitleler tarafından takip edilme sürecini hızlandıracaktı. Türkiye çok hızlı bir değişimin içerisindedeydi, ilerleyen yıllarda 27 Mayıs ihtilaliyle birlikte bu değişim daha da hız kazanacaktı. 27 Mayıs'ın beraberinde getirdiği yeni dönemde toplumsal yapı kadar spor, bilim ve sanat da yeni bir yapıya bürünmüş, futbol gibi kitlesel sporlar profesyonelleşmeye başlamıştı. Artan medya ilgisi, çarpıcı transferler ve sınıf atlayan rekabet, bu dönemin etkilerinden biriydi. İşte o günlerde Galatasaray forması giyen Metin Oktay, yeni Türkiye'nin en önemli figürlerinden biri hâline gelmişti.

1959'da oynanmaya başlanan profesyonel ligde ilk iki sezon, Beşiktaş ve Fenerbahçe'nin üstünlükleriyle geçmişti. 1961-62 sezonu öncesinde, Galatasaray takımı, en değerli parçasını, Metin Oktay'ı da kaybetmişti. Türkiye futbolu gelişiyor, Millî Takım eskiye nazaran başarılı sonuçlar alıyor ve oyuncularımız Avrupa'nın önde gelen futbol ülkelerindeki takımların dikkatini çekiyordu. Fenerbahçe'nin en önemli yıldızlarından Can Bartu, Floran-

sa'ya, Fiorentina takımına gitmeden yarım sezon önce; İtalya'nın bir başka güçlü ekibi Palermo, Metin Oktay'ı renklerine bağlamıştı. Galatasaray, hücumda Metin Oktay'dan doğan boşluğu Göztepe'den transfer edilen Talât Özkarslı ile doldurma yoluna gitmiş, bir sezon önce takıma katılan Beşiktaş efsanesi Recep Adanır'ın da katkısına karşın Metin'le gol bulmanın pratikliğine alışmış olan takımın her hatunda mücadele eden futbolcular, golü düşünmeyi de kendilerine bir görev bilmişlerdi.

SEZONA BAŞLARKEN

20 takımın yer aldığı ligde karşılaşmalar, genellikle haftasonu oynanıyor; cumartesi günleri maç yapan takımlar, ertesi gün aynı şehirde bir sınava daha tabi tutuluyorlardı. Fikstür pek düzensizdi; kimi zaman bir hafta içinde dört maç yapmak zorunda kalan takımlar, kimi zamansa dört haftada tek maç oynuyordu. Ligde ilk haftayı maç yapmadan geçiren Gala-

tasaray da, ilk maçlarını 2 ve 3 Eylül tarihlerinde Ankara'da yapacaktı. Dönemin iddiasız takımlarından Şekerhâlî'i Talât Özkarslı'nın golüyle 1-0 yenerek kendi sezonunu açan sarı kırmızılı takım, ertesi gün Ankaragücü'nü ilk yarıda bulduğu gollerle 2-0 yenecek ve lige iyi bir başlangıç yapacaktı. Aynı gün Metin Oktay da Palermo formasıyla ilk golünü, ligin ilk maçında Spal filelerine gönderirken, Talât'ın Ankaragücü'ne attığı 25 metrelik gol de dönemin spor otoriteleri tarafından "Metinvârî" sıfatına layık görülüyordu. Bir sonraki hafta, rakipler yine Ankara'dan; ancak maçlar İstanbul'daydı. İlk iki maçta iyi sonuçlar alsa da o dönemin skor yazarlığından çok uzak kalemleri tarafından eleştiriler alan Galatasaray, Gençlerbirliği'ni Bahri Altıntabak'ın üç defa gol attığı maçta 4-1 yenerken, bu kez futboluyla da alkış alıyordu. Pazar günü 2-1'lik Demirspor galibiyeti ise zorlanarak alınmış, an-

Metin dün 657 bin T.Lirasına Palermo ile mukavele yapıldı

Metin, İstanbul'a dönmek için bugün Milano'ya geçiyor

Palermo, 18 (Haber) — Bugün İstanbul'da bulunan, yeni takım Palermo'ya transferi için bugün Milano'ya geçiyor. Metin Oktay, Palermo'ya 657 bin T.Lirasına transfer edildi. Metin Oktay, Palermo'ya transferi için bugün Milano'ya geçiyor. Metin Oktay, Palermo'ya transferi için bugün Milano'ya geçiyor.

İhtilal öncesi dönemin başbakanı Adnan Menderes

cak dört maçta dört galibiyete ulaşan Galatasaray, çok uzun sürecek zirve hâkimiyetinin startını vermişti.

1957 yılında Galatasaray Başkanlığına seçilen Sadık Giz, iki yıl sonra tam olarak bilinmeyen bir nedenle görevini bırakmış, Beşiktaş'tan Ahmet Berman'ın kendisinden habersiz transfer edilmesini gerekçe göstermişti. Geniş bir kesim, aynı zamanda Demokrat Parti İzmir Milletvekili olan Sadık Giz'in, siyasi arenada içinde bulunulan gergin ortamın etkisiyle kulüp başkanlığından ayrıldığını düşünmüş; nitekim bir yıl sonra, 27 Mayıs'ta ordunun yönetime el koymasıyla Demokrat Parti hükûmeti düşürülmüştü. 16 Eylül 1961 tarihinde Galatasaray, İzmir takımlarıyla karşı karşıya geleceği dört maçlık seriye 1-1'lik Göztepe beraberliğiyle başlarken, aynı gün eski Başbakan Yardımcısı ve Dışişleri Bakanı Fatin Rüştü Zorlu ve yine eski Maliye Bakanı Hasan Polatkan'ın idam cezaları, İmralı Adası'nda infaz edilmişti. 17 Eylül'de ise ihtilal öncesi dönemin başbakanı Adnan Menderes, yol arkadaşlarıyla aynı kaderi paylaşıyor; Galatasaray da İzmirspor maçında aynı skoru alıyordu. Adnan Menderes; bir önceki sezon sonunda futbolculuk kariyerine son veren Galatasaray Antrenörü Coşkun Özari ve Kaptan Turgay Şeren'in de formasını giydiği Milli Takım, 19 Şubat 1956'da, Puskas ve Czi-bor gibi oyuncuların forma giydiği güçlü Macaristan'ı 3-1 mağlup etme başarısını gösterdikten sonra tüm takımı Ankara'ya davet etmiş, onlara altın birer kol saati hediye etmişti.

İzmir serisinin üçüncü ve dördüncü maçları İstanbul'da oynandı. İlk iki maçtan beraberlikler-

le ayrılan Galatasaray, haftasonu seansının ilk gününde 2 hafta önce Fenerbahçe'yi mağlup eden Karşıyaka karşısındaydı. Belli ki, şansı tutmuyordu Gündüz Kılıç'ın takımının İzmirli'lere karşı. 2-1'lik skor, altıncı maçta alınan sezonun ilk mağlubiyetini işaret ediyordu. Ve nihayet Pazar günü gelen Altay galibiyeti, Galatasaray ve İzmir ekipleri arasındaki skoru eşit duruma getiriyordu. Averajı da. Altay, 6. dakikada Nalil'in attığı golle öne geçince Galatasaraylılar İzmir'in bir kâbus şehri olduğuna kani olmuş, lakin ilk yarıyı bitiren düdükten hemen önce Recep, ikinci yarının ortalarında da Mete'nin cılız kafa vuruşlarına Altay kalecisi Varol müdahale edemeyince takımımız kâbustan uyanmıştı.

Sonraki haftayı maçsız geçirmesine karşın zirvedeki yerini koruyan Galatasaray, 15 Ekim'deki genel seçimlerden bir gün önce İstanbulspor'u 1-0 yenerken, yine tat vermiyordu. 27 Mayıs'ın ardından yapılan ilk seçimden ise sürpriz çıkıyordu. Belki beklendiği gibi Cumhuriyet Halk Partisi sandıktan birinci parti olarak çıkmıştı ancak çok net bir sonuç beklenirken, sahip oldukları yüzde 36'lık oranın hemen ardından çok az bir farkla Adalet Partisi geliyordu. Bu sonuç, bir sonraki seçimde yaşanacak hüsrarla birlikte, CHP'nin "ortanın solu" politikası gütmesine önayak olmuştu. Genel seçimler ile Cemal Gürsel'in Türkiye Cumhuriyeti'nin 4. Cumhurbaşkanı seçilmesi arasında, Galatasaray da 21 ve 22 Ekim'de PTT ve Altınordu takımları karşısında 2-0'lık galibiyetler alarak puan cetvelinin en üst basamağındaki yerini koruyor, ancak taraftarını tatmin edecek seviyeye hâlen ulaşamıyordu. Kasım ayında oynanan iki maçta da iki gollü galibiyetler devam ediyor, Kasımpaşa önünde goller Talât'tan, Beykozspor'a karşı ise 86 ve 87. dakikalarda Uğur ve yine Talât'tan geliyordu.

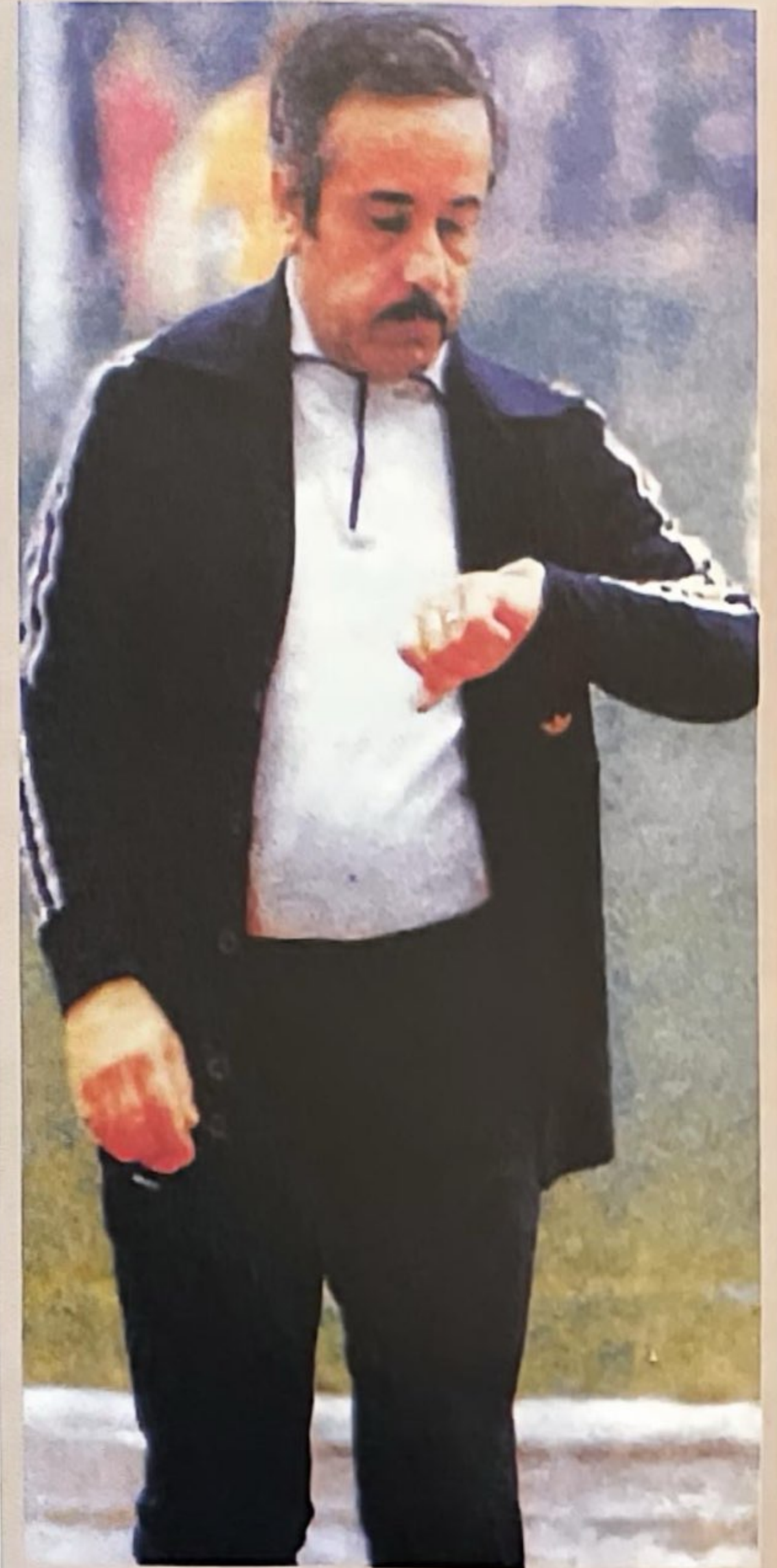
AFRİKA UYANIYOR

60'lar, dünyanın her yerinde birçok radikal gelişmenin yaşandığı yıllardı. Bir yandan soğuk savaş olanca gerginliğiyle devam ederken, diğer yandan Afrika'da da büyük bir uyanış gerçekleşmekteydi. 1960 yılında Britanya'nın sömürgesi altındaki Somali ve Nijerya, Belçika'nın sömürgesindeki Kongo ve Fransa'nın sömürgesindeki Çad, Benin, Fildişi Sahili, Madagaskar, Orta Afrika Cumhuriyeti, Mali, Nijer, Senegal, Upper Volta (bugünkü Burkina Faso), Dahomey (bugünkü Benin), Moritanya, Togo, Zaire, Gabon ve Kamerun bağımsızlıklarını kazanmışlar ve 1960, "Afrika Yılı" ilan edilmişti. Dekolonizasyon süreci büyük ivme kazanmış, yeni Afrika ülkelerini içine katmayı beklemek-

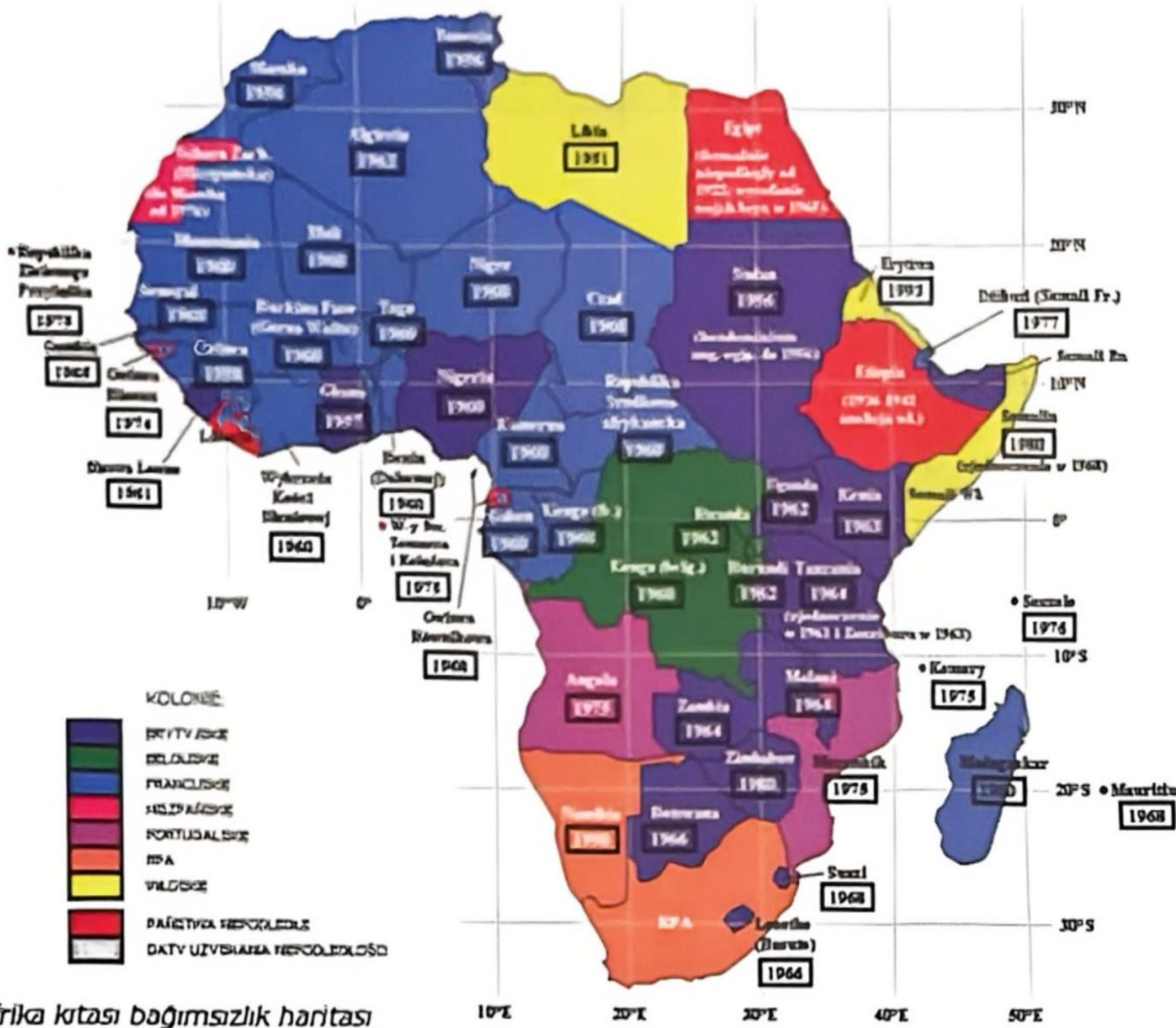
1960'lı yıllarda futbol her ne kadar profesyonel olarak geçiyorsa da, futbolcuların yapıları amatördü. Daha fazla dostluğa, arkadaşlığa önem verilirdi ve formalar daha fazla sevilirdi. Onun için o dönemde başarılı olmanın ana faktörü, bizim Galatasaray takımı olarak birleşmemiz, birbirimizi çok sevmemiz, formamızı çok sevmemiz ve sadece onu düşünmemiz.

Biz Metin ile de şampiyon olduk, Metinsiz de. Metin yokken, sağ bek Büyük Ali'yi santrfor oynattık, gol kralı oldu. Yani o takım, komple bir takımdı. Milli Takım'a da aşağı yukarı 7 kişi falan çağrılıyordu bizim takımdan...

Siyasi gelişmelerin futbola fazla bir etkisi yoktu. Çünkü futbolcular politikadan pek anlamıyordu. Siyasi partileri pek tutmuyorlardı, yalnız futbol düşünüyorlardı. Ancak mesela biz 1956'da, milli takım ile Macarları yenince, Adnan Menderes bütün takımı Ankara'ya çağırdı, altın birer kol saati hediye etti. Hâlen bende imzalı davetiyesi bulunur. Bu da bizi çok mutlu eden, ilginç bir olay ve ilginç bir anı... Böyle şeylerin etkisi oluyor muhakkak.

*Coşkun Özari
Dönemin Galatasaray Antrenörü*

Afrika kıtası bağımsızlık haritası

ıydı. Bu ülkelerden biri de, yine Fransa'nın sömürgesi altındaki Cezayir'di. Fransa, ilk 13 Şubat 1960 günü, Cezayir'in güneyindeki Reggane kentinde atom bombasıyla olmak üzere bu ülkede tam 57 nükleer deneme yapmış, gelecek kuşakların sağlığı üzerinde onarılmaz hasarlar bırakmıştı. Tüm sömürge ülkelerinde olduğu gibi doğal kaynaklarına el konulan, hayatları hiçe sayılan Cezayirlilerden tam 30 bini, 17 Ekim 1961'de Paris'te toplanmış; Fransa'nın Cezayir politikasını protesto etmek için yürümüştü. Çok kısa süre önce, Cezayir Ulusal Kuruluş Cephesi tarafından öldürülen bir polislin cenazesinde, "Her polisimiz için onlardan 10 bin kişi öldüreceğiz" diyen Polis Şefi Maurice Papon, söylediklerinde ne kadar ciddi olduğunu göstermek için çok beklemeyecekti. Polislin müdahalesi, çok sayıda ölüm ve kronik sakatlığa yol açtı ve açıklanan 3 ölü sayısına rağmen en az 240 kişinin hayatını kaybettiği biliniyordu. 2001'de Paris'in sosyalist belediye başkanı Bertrand Delanoë, 30 kadar eylemcinin direkt ya da baygın hâlde nehre atılarak öldürüldüğü Saint Michel Köprüsü'ne o gün hayatını kaybedenlerin anısına bir plaket koydururken, Fransa tarihinin en uzun süren davasının (17 yıl) ardından 1998'de hapse giren Papon, dört yıl sonra sağlık sorunları nedeniyle tahliye edilecekti. Cezayir ise, olayların üzerinden bir yıl geçmeden, bağımsızlığına kavuşacaktı.

Türkiye'de bir yandan koalisyon ortaklıklarının kurulurken, takvimler 10 Aralık 1961'i göster-

diğinde gündem kısa süreli olarak bir futbol müsabakasına odaklanıyordu. Mithatpaşa Stadyumu'nda, Galatasaray ve Beşiktaş karşı karşıya gelecekti. Ancak öncesinde, bir önceki sezon oynanan Beşiktaş maçına dönüp, gözleri yaşartan bir anı hatırlayalım... Transfer olduğu Galatasaray ile, efsane olduğu takıma karşı ilk maçına çıkan Recep Adanır, ısınmak için sahaya çıkmasıyla birlikte Galatasaray tribünleri tarafından adına tezahürat yapılarak çağrılıyor, ancak tecrübeli oyuncu koşarak Beşiktaş tribünlerinin önüne gidip, iki elini önce kaldırıp, sonra kalbine götürüyor ve sonra tekrar kaldırarak, kalbim sizler için çarpıyor dercesine bir jestte bulunuyordu. Galatasaray ta-

Bir defa, o yıllarda yabancı futbolcu diye bir şey yoktu. Düşünülmezdi de, aklına gelmezdi kimsenin. Bir gün buradan vapur geçerken, iki tane Arnavut futbolcusu denize atladı. Fenerbahçe'de oynamaya başladılar. Onun dışında tamamen takımlar Türk futbolculardan kuruluydu. İkincisi, bir hüsumet yoktu hiçbir zaman takımlar arasında. En büyük maçlar dahi dostça geçerdi. Birinci olmak kolay gibi görünüyordu ama çok zordu. Niçin zordu dersin, iddialı çok takım vardı; kayıp puan çok oluyordu. Vefa çok güçlü bir takımdı. Kasımpaşa keza. Ve sekiz takım oynuyordu İstanbul'da. Çimen saha yoktu. Aydan inmiş bir toprakta oynardık maçları. Kale-

raftarları suskunluğa bürünmüş, tribünlerin Beşiktaş'a ait bölümü ise "Baba Recep" sesleriyle inlemeye başlamıştı. Tribünün diğer ucuna, Galatasaraylıların önüne koşan Recep ise, aynı jestlerle bu kez ayaklarını göstermiş, bir anlamda "Kalbim Beşiktaş için atıyor, ayaklarım ise Galatasaray'ın hizmetinde" demişti. Sonrası yoğun duygular, sonrası her iki tribünün ortaklaşa yaptığı "Baba Recep" tezahüratları... 1961-62 sezonunda, Recep'in oynamadığı mücadele Galatasaray'ın oyundaki üstünlüğünün skora yansımamasıyla golsüz berabere sonuçlanırken; bu sonuçta, çok sayıda pozisyonu gole çeviremeyen Talat ve Samim kadar, penaltı ve avantaj kararlarında sarı kırmızılı takım aleyhinde düdük çalan hakem Hakkı Gürüz'ün de payı olduğu, spor kamuoyu tarafından kabul ediliyordu. İki hafta sonra, dönemin bir başka iddiasız ekibi olan Yeşildirek karşısında beklemediği bir direnç gören Galatasaray, yılın son maçında mağlubiyetten kurtulurken en büyük pay skoru tutan kaleci Turgay'a aitti.

Turgay Şeren
Dönemin Galatasaray Kaptanı

ci olarak bir antrenman sahamız bile yoktu. Vardı da, çim değildi. Yani o zamanki futbol, futbol değildi. Bugün bakınca, o zaman oynanan, futbol öncesi hazırlıktı herhâlde. Profesyonel ligin ilk yıllarıydı ama öyle tam bir profesyonellik yoktu. Boş mukaveleye imza atardık, ihtiyacımız olduğunda da para verirdi. Ben hiçbir zaman gidip şunu isterim, bunu isterim dediğimi hatırlamıyorum; "At bakalım şuraya bir imza" derlerdi, biz de atardık.

Saraçhane İşçi Mitingi

YENİ BİR YILA GİRERKEN

Bugün 1 Ocak tarihlerinde maç yapılan İngiltere Premier Ligi'ne şaşkın gözlerle bakarken biz; o günlerde futbol, yılbaşı yahut bayram tatili dinlemiyordu. 1962 yılı, bir futbol şöleniyle kutlanacak; yeni yılın ilk günü Galatasaray - Fenerbahçe derbisine tanıklık edecekti. Diğer yandan, tatile girmeyen yalnızca futbol değildi. Hiç şüphesiz, yılbaşının en önemli olayı Saraçhane'deki miting için toplanan 200 bine yakın işçiydi. 31 Aralık'ta sokaklara dökülen işçiler, Türkiye'nin ilk kitlesel işçi mitingi için Saraçhane'de buluştular. Milli Mücadele Dönemi'nde, İzmir'in işgal güçleri tarafından ele geçirilmesi sonrasında Halide Edip Adıvar önderliğinde yapılan Sultanahmet Mitingi'nden bu yana ilk kez bu kadar geniş bir kitle, bir amaç uğruna sokaklara dökülmüştü. 1961 Anayasası'nın işçilere tanıdığı sendikal haklardan grev ve toplu sözleşme, bir başka maddede geçen "Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından tekrar gözden geçirilene dek uygulanmayacaktır" ifadesi nedeniyle, aradan geçen bir yılı aşkın süreye karşın hayata geçirilememişti. Dahası, bu yolda herhangi bir çalışma da henüz yapılmış değildi. Anayasanın kendilerine tanıdığı hakların yürürlüğe konması için yürüyen işçiler, takip eden 19 yıldaki toplumsal hareketliliğin de temellerini attılar belki de. Mitinge konuk olup söz alan, İstanbul Sıkıyönetimler Komutanlığı'nın başındaki Refik Tugan, "Bana işçilerin tam da yeni yıl öncesi ortalığı yakıp yıkacağını

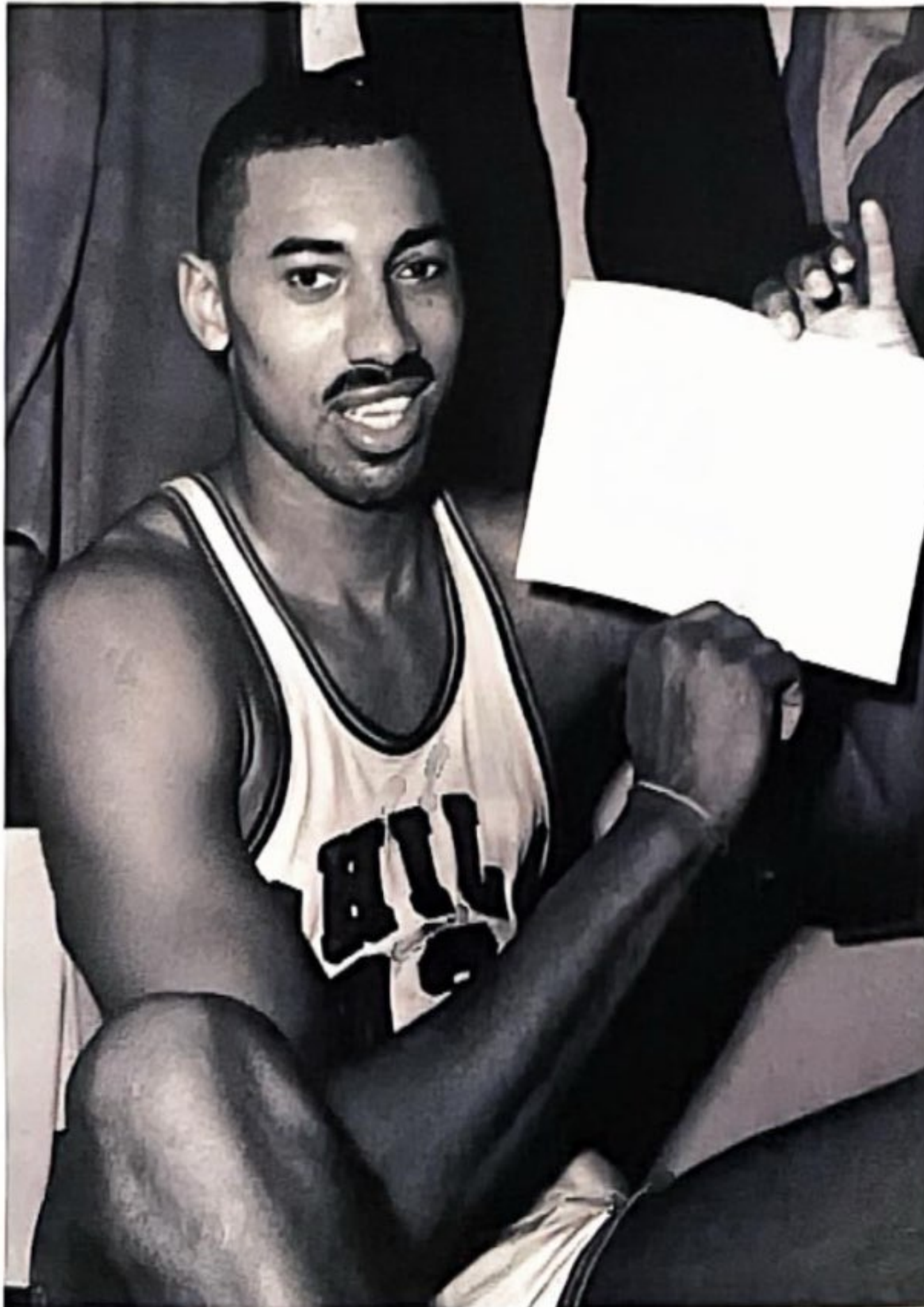
YILIN İLK GOLÜ
G. Saray, F. Bahçeyi bir kere daha yendi
Kalitesiz ve zevksiz geçen müsabakada Sarı-kırmızılılar galibiyet golünü Şükrü ve Osman'ın bârliz bir hatasından temin ettiler

söylemişlerdi. Ancak buradaki davranışları gördüm ve bunun yanlış olduğunu anladım. Sizlerden özür dilerim ve hepinizi kutlarım" dedi. Takip eden süreçte, yine biraz gecikmeyle de olsa, 24 Temmuz 1963'te, işçilere grev ve toplu sözleşme hakkı veren yasa yürürlüğe kondu.

Derbi mi? Maçın tek, yılın ilk golü Bahri'den gelmiş, Fenerbahçe kalecisi Şükrü ve santrhaf Osman arasındaki büyük anlaşmazlık, Galatasaray'a galibiyeti getirmişti. Peki ya oyun? Türkiye futbolunun iki dev ekibine yaraşır cinsten değildi.

Milli Lig devam ededursun, Galatasaraylılar, bir yandan da kalplerinin bir parçasının bulunduğu Palermo'yu takip ediyordu. Ancak Metin Oktay, burada sergilediği o muhteşem performansın uzağındaydı. 1962 yılının kapıyı çalmasıyla beraber, Metin'in Galatasaray'a geri dönme ihtimali de en az ligdeki şampiyonluk mücadelesi kadar önemli bir gündem maddesi hâline gelmişti. Gündüz Kılıç'ın eski oyuncusu hakkındaki yorumlarından, Metin'in ona gönderdiği mektuplar ve Palermo takımındaki iç anlaşmazlıklara kadar tüm ayrıntılar, gazete sayfalarında yer almaktaydı. Bu arada Barcelona Teknik Direktörü László Kubala, Metin'in transferi için Palermo kulübünün kapısını çalıyordu. Diğer yandan Metin Oktay'ın yokluğunda Recep Adanır da artık yavaş yavaş saha içinde bir lider olarak ağırlığını koymaya başlıyordu. Ocak ayının sonundaki Feriköy maçı, Metin Oktay karşılığında Palermo'ya transferi konuşulan Suat Mamat'ın golüyle 1-0 kazanılırken, Recep muhteşem bir futbol ortaya koyuyordu.

Şubat ayı, Galatasaray için maçsız başlamış, ayın 11'indeki Karagömrük maçından takımlar golsüz eşitlikle ayrılmıştı. Maçın yıldızı, bir gün önce iki yaşındaki yavrusunu toprağa gömen Karagömrüklü savunma oyuncusu Gökşen'di ve belki de onun büyük futbolu, Galatasaraylıların dahi sonuca üzülmemesini sağlamıştı. Ne acı! Haftasonunda oynanacak maçlardan iki gün önce, 22 Şubat'ta ise bir başka acı hikâyeye-

Wilt Chamberlain, 100 sayının anısına poz verirken

nin başlangıç anına tanıklık edecekti Türkiye. Harp Okulu Komutanı Albay Talat Aydemir, arkadaşları ve askeri öğrencilerin de desteğini alarak darbe girişiminde bulunuyordu. Yeni oturmaya başlayan ve en hafif rüzgârdan yoğun şekilde etkilenmeye açık siyasi ortamda, sorun uzlaşmayla çözüldü. Ancak bir yıl sonra Talat Aydemir, amacına ulaşmak için ikinci denemesini yapacak, bu deneme başarısızlıkla sonuçlanacak, beraberindeki Kara Harp Okulu öğrencilerinin tümü okuldan atılacak ve okul iki yıl

Altınordu'ya yenilmeyen Altınordu'ya farklı mağlup eden
G. SARAY ŞAMPİYONLUGUN TEK ADAYI
Beş golden ikisini sahanın yıldızı Recep attı. Diğer goller Bahri 2, Uğur kaydetti. A. Ordu 2. devreyi kalecişiz oynadı

boyunca mezun vermeyecek, Talat Aydemir'in hayatı ise idam sehvasında son bulacaktı. Daha öncesinde, darbe girişimini takip eden haftasonu geldiğindeyse Galatasaray, yine Recep'in yıldızlaştığı Demirspor maçını Bahri'nin iki golüyle kazanacak, ikinci gün Uğur'un golüyle Gençlerbirliği'ni de devirirken Recep'in performansında bir değişiklik olmayacaktı.

Mart ayının 9'u, bayramın ilk günü, Wilt Chamberlain'in New York Knicks potasına 100 sayı bırakmasından yalnızca bir hafta sonra, Galatasaray ile Kasımpaşaspor'un Mithatpaşa Stadi'ndeki maçından gol sesi çıkmıyordu. Beraberlikle üzülen Galatasaraylılar, bayram sevincini ikinci gün, 3-0'lık Beykoz galibiyetiyle yaşadılar. Bir sonraki hafta Türkiye, tarihinin en büyük fırtınalarından birine teslim oldu. Güneydoğu Anadolu Bölgesi hariç bütün Türkiye'yi etkisi altına alan, saatteki hızı 90 km'yi bulan rüzgâr, ülkedeki günlük hayatı durdurdu. Karadeniz Boğazı'nda üç gemi karaya otururken, bugün tesislerimizin bulunduğu Florya'da Altunoğlu isimli benzin tankeri parçalanmış, denize dökülen yüz ton benzinin tutuşması için yoğun önlemler alınmıştı. Aynı gün Galatasaray, Altınordu ile karşılaşlıyordu. 5-1 galibiyetimizle sonuçlanan maçın yıldızını tahmin etmek güç değildi. Artık iyiden iyiye eski günlerine dönen Recep, iki gol birden atmış, ilk golün de asistini yapan oyuncu olmuştu. Skor 3-0'ken hakemin Altınordu lehine verdiği penaltıyı kaleci Turgay kurtarmış, atış tekrarlanmış, Turgay ikinci vuruşta da topu kornere çelmeyi başarmıştı. Ancak kayda değer bir not da, ilk yarının son dakikalarında Altınordu kalecisi Ömer'in sakatlanmasıyla, İzmir ekibinin ikinci yarıyı kalecişiz oynamış olmasıydı. Altınordu galibiyetini 0-0'lık Altay ve PTT beraberlikleri takip etse de, Galatasaray ligde psikolo-

jik ve matematik üstünlüğü eline geçirmiş, şampiyonluk yürüyüşünü sonlandırmaya hazır bir vaziyette ilerliyordu.

METİN OKTAY MİTHATPAŞA'DA

Tarihler 3 Nisan 2010'u gösterirken, Mithatpaşa Stadi'na koşan seyirciler, tarihi bir maça tanıklık edeceklerdi. Metin Oktay, yeniden Galatasaray'daydı! Ama yalnızca bir maçlığına... Bunu da maç saatine kadar kimse bilmiyordu. Galatasaray, Palermo ile bir hazırlık maçı düzenlemiş, Metin'i aylar sonra tekrar izlemek isteyenler stadyumu doldurmuşlardı. O'nun sahaya Galatasaray formasıyla çıkışı ise bir sürprizdi ve bütünyle beklenmedik olmasa da, tribünleri sevince boğmuştu. Galatasaray, Metin'i san kırmızılı formayla oynatmak istediğini daha önce belirtmiş, ancak Türkiye halkının çok sempatik ve sıcak bulduğu hafif şişman, gözlüklü ve her cümlesini bir kahkahayla bitiren neçeli Palermo Başkanı Vilardo ve Antrenör Remondini, Metin'i kendi takımlarında oynatacaklarını açıklamışlardı. Maç günü yapılan anlaşmayla aşık olduğu formayı sırtına geçiren Taçsız Kral, Galatasaray'a karşı tek deneyimini, yıllar sonraki jübile maçının son bölümünde Fenerbahçeli "Sinyor" Can Bartu ile forma değiştirdiği dakikalarda gerçekleştirecekti. Palermo'yla yapılan maç, Recep Adanır'ın golle-

Metin Oktay'ın, 22 Şubat 1962 günü Milliyet Gazetesi'nde yayımlanan yazısı:

Başarıda gecikmemin sebebi: Montez - Remondini ihtilâfı

Baba, gönderdiğin mektubu aldım. Okudum ve bütün geçmiş günleri bir defa daha hatırladım: Yazdığım bu cevapla size ve bütün sporseverlere karşı kendimi temize çıkartmak istediğim sanılmasın. Bütün başarılarımda hisseniz olduğumu asla unutmuyor ve beni herkesten fazla sevdiğiniz için size hitab ediyorum. Özür dileyim, başarıya biraz geç kaldım...

Bir futbolcu şöhret merdivenlerinin basamaklarını tırmanırken bazan ayağı kayıyor. Düşmemek için tutunulacak tek yer gece o çamurlu basamaklar oluyor. Tribünlerden bu mücadeleyi bazan hayranlıkla, bazan nefretle seyreden gözler, sarfedilen gücün hakiki değerini veremeyecek kadar uzakta kalıyor. İstirapla sıkılan dışlarının arasında kendi ruhunun çiğnenildiğini hissediyorsun: Siz, bu acıyı tatmış olduğunuz için, beni çok iyi anlayacağınızı düşünüyor ve içimi dökerek hafiflemek istiyorum. Palermo kulübü iki antrenörün amansız mücadelesi içinde yolunda yürümeye çalışıyor. Dikkatle bakılması gereken nokta bu... Montez - Remondini mücadelesinde zararlı çıkan ben oluyorum. Montez, Ferdando'yu Palermo'ya getiren menacer; Remondini ise malûmunuz...

Her gün buradaki hayatım içinde oynanan piyesi biraz daha yakından görüyor, takib ediyorum. Montez çok kaprisli ve çok zeki; az konuşan bir mizacı var. Remondini, bildiğiniz gibi, aleni, pervasızca, ulu orta konuşuyor. Maalesef Montez'in yanında hafif kalıyor.

Üst üste sakatlıklar, beni normal mücadelede biraz geciktirdi. Takımın lig başında aldığı kötü neticeler Montez'e konuşmak imkânını verdi. Eline bir takım selâhiyeler ve imkânlar geçiren Montez, onları tekrar Remondini'ye kaptırmamak için, benim takımda oynamamı istemiyor. Muvaffakiyetimden korkuyor. Ve, Metin bu kavgada kalkan veya silâh diye kullanılıyor...

Sakatlıkları fırsat bilen Montez, Borjesson'u takıma aldırdı. Antrenmanlarda bi-

le âdeta ona gayret vermek için yalvarışı var ki, görölmeğe değer... Bu arada tabii ben de saf dışı bırakılmak için eldeki bütün imkânların seferber edildiği bir düşman askeri durumundayım. İnan bana Baba, buradaki antrenmanlarımı görsen hem çok sevinir, hem de çok üzülürdün.

Bütün bu hâdiseler moralimi sarsmak şöyle dursun, bana yolun ötesini daha aydınlık gösteriyor. Daima en çetin mücadelelerin yapıldığı stadlarda seyirci ve taraftar çığlığının futbolcunun hayatında ne büyük rolü olduğunu benden iyi bilirsiniz Baba... Bizim hakkımızdaki kararı o toplum, o büyük jüri verecektir... İşte ben, o büyük jüriye çığlıklar attıracak gücü kendimde, kafamda ve ayaklarımda duymağa başladım. Bu duygunun başarının en kuvvetli anahtarı olduğunu çok iyi biliyorum. Vatanıma ve kendilerinin bir parçası olduğumu hiçbir zaman unutmadığım Türk seyircisine iyi haberler göndermek en büyük arzum. Allah beni sakatlıktan, mücadele edemeyecek hale düşmekten korusun. Allah benden bu lütfu esirgemeyecek ve bana mücadelede devam edebilecek kuvveti mutlaka verecek. Ne Montez, ne Borjesson, ne Ferdando mâni olabilecekler bana...

Sen beni iyi tanırsın Baba, iş güçleştikçe hırsım daha da yalınlaşıyor. Biraz bekleyin, Baba...

Hürmetle ellerinizden öperim.

Metin, Türkiye'ye dönüyor!

riyle 2-1 Galatasaray lehine bitmiş; bu bir hazırlık maçı olmasına karşın oyuncular soyunma odasını, taraftarlar ise tribünleri galibiyet coşkusuyla inletmişlerdi.

Nisan'ın ilk haftasının ardından takımımız ligdeki 28. maçında 2. mağlubiyetini alırken, rakip yine Karşıyaka'ydı. 1-1'lik Vefa beraberliğinin hemen sonrasında gelen bu tek gollü yenilgi ile Galatasaray, tam şampiyonluğa koşuyor derken dört maç üst üste kazanamayan bir takım pozisyonunda buldu kendisini. Yeşildirek önünde alınan 2-0'lık galibiyetten çok, Metin Oktay'ın geleceği, takıma geri gelip gelmeyeceği konuşuluyordu Galatasaray tarafında. Ligde son bir aya girilirken Şekerhâl'i 2-0, Ankaragücü'nü de 1-0 mağlup eden Galatasaray, yeni bir galibiyet serisi yakalayıp, tekrar rahat-

Gündüz Kılıç'ın şampiyonluk sonrası makalesi:

KORKUNÇ SABOTAJ

Yoo, söyleyeceklerim bir maçta mağlûp olan, şampiyonluktan uzaklaşan bir takımın hakeme yüklenişi, klâsik itirazı değil. Yenilmeyen, şampiyon olan fakat buna rağmen plânlı hareketlerle kendine olağanüstü eziyet eden bir hakem yüzünden sevinemeyen bir takımın isyanıdır.

Seneler senesi çok daha kritik Beşiktaş - Galatasaray maçları oynandı ki kardeşçe başladı, kardeşçe bittiler. Fakat dün Galatasaray'ı behemehal çökertmeğe iyice kararlı olan hakem, plânının ilk maddesini bakın nasıl tatbik etti.

Maçtan evvel sakat olan, oyuna sakat sakat başlayan Beşiktaş kalecisi Necmi bir yer topuna uzanırken sakatlığı nüksedince kendisine zerre kadar temas etmemiş olan Galatasaraylı bir oyuncuya teatral jestlerle ihtarını yapıştırıverdi hakem bey! Mâsum seyirciler vaziyeti ne bilsinler. Bir kasıt var sanıp çileden çıktılar tabii. Hele Necmi'nin kalesini terketmeğe mecbur kalışı üzerine duyulan üzüntü, bu kızgınlığı körükledi, durdu.

Artık ortada sadece ve nahak yere yuhalanan bir Galatasaray vardı. Plânın en mühim ve öldürücü ikinci maddesine kadar olan ara ise bir acayip, gülünç, korkunç hatâlar serisi idi.

Hakem, nihayet kendisine sadece "Ben kaptanım. Sizinle konuşabilirim zannedersen" diyen Galatasaray kalecisi Turgay Şeren'i kalesinden atıverdi. Milli takım kaptanı ve sahaların en efendi sporcularından Turgay hayatında ilk defa ve sebepsiz yere sahadan atılıyordu. Fakat bundan sonra da herhalde vicdanının için için kendisini kemiren sesleri arasında bûsbütün şaşırıp ambale oluverdi hakemcik. Artık oyunu berabere bitirmek gayretindeydi sadece. Ne kaid, ne nizam ve mantık, ne de şuuru kalmıştı.

Kısaca, dün stada futbol seyrine koşan binlerce seyircinin iyi niyetle futbol oynamağa girişmiş 22 gencin asabını perişan ediverdi bir tek adam.

Allah göstermesin kardeşin kardeşe kıyabileceği korkunç bir asâp bozukluğu idi bu. Hattâ tribünlerde çiğnenen ufak mâsum çocuklar ve zavallı kadınlar bile oldu ya, her ne ise. Hani, bir vapur dolusu, bir uçak dolusu insanı sırf sadist zevklerini tatmin için dinamitleyenler filân vardır ya, dünkü hakem rezaletinin ne farkı vardı ki bundan.

Yegâne sevinilecek cihet bu korkunç sabotaja rağmen Beşiktaşlı ve Galatasaraylı futbolcuların maç sonunda sahayı her zamanki gibi kol kola terk edişleri idi.

lamıştı. Geride kalan yedi maç içinde Beşiktaş ve Fenerbahçe derbileri de vardı. 32. maçımızda Fenerbahçe'ye 1-0 mağlup olduk. Maçın en iyileri iki büyük kaleci, Turgay ve Özcan'dı. Peşi sıra gelen Feriköy beraberliğiyle, sezon başında ele geçirdiğimiz liderliği ilk kez Fenerbahçe'ye vermiş olduk, ancak Fenerbahçe'den farklı olarak oynanmamış iki maçımız vardı. Suat Mamat'ın golüyle geçtiğimiz İzmirspor engelini, sezonun en keyifli maçı denilebilecek, gol düellosu şeklinde vuku bulan ve 3-2 üstünlüğümüzle biten Karagümrük maçı izledi ve emanet olarak verdiği liderliği geri aldı, Gündüz Kılıç'ın takımı.

GALATASARAY ŞAMPİYON

Diğer yandan, siyasi arenada değişimler ve fırtınalar durmak bilmiyordu. Mayıs ayının son gününe saatler kala, Başbakan İsmet İnönü, görevinden istifa etti. Gerekçesi, Adalet Partisi Meclis Grubu'nun aldığı af kararıydı. Daha sonra orta yol bulunacak ve 27. Hükûmet, bir ay geçmeden yine İsmet İnönü tarafından kurulacaktı. "Bu arada" Galatasaray, nihayet 7 Haziran günü oynanan ve büyük tribün olaylarına sahne olan Beşiktaş maçında aldığı bir puanla, iki maç kala ilk Milli Lig şampiyonluğumuz garantilemişti. Maçta, Galatasaray Kaptanı Turgay Şeren, haksız ve acımasız bir kararla kariyerinde ilk kez oyundan atıl-

60'lı yıllar, pop müziğin zirve yaptığı döneme denk geliyordu. Ve müzik, gençliğin önderliğindeki değişimin tam ortasında yer alıyordu. 50'lerin ikinci yarısında ilk yükselişini gerçekleştirmiş olan Elvis Presley, 60'ların başında müzik tarihinin ilk devrimcisi, ilk idolü oluyordu. Amerika'da doğan ve bir çılgınlık hâlini alan "rock and roll" dünyayı kasıp kavururken, bu müzik türünün kolları, özellikle de "doo-wop" ve "rockabilly" akımları geniş kitleler tarafından sevilir; The Shirelles'in bugün dahi etkileyiciliğinden hiçbir şey kaybetmeyen "Will You Love Me Tomorrow" parçası, Sam Cooke'un "Cupid"i, Ben E. King'in "Stand By Me"si, Del Shannon'un "Runaway"i, Ricky Nelson'un "Travelin' Man"i, Ray Charles'in "Hit the Road Jack"i, Roy Orbison'un "Crying"i, "one-hit-wonder" The Tokens'in unutulmaz "The Lion Sleeps Tonight" adlı eseri ve daha niceleri Amerika başta olmak üzere dünyanın birçok yerinde yankılanıyordu. Eğer ki Don McLean'in "American Pie"inde müziğin öldüğü gün olarak geçen 3 Şubat 1959'daki o olmaz olası uçak kazası gerçekleşmeseydi, iki gencecik dahi Buddy Holly ve Ritchie Valens'in de yapacakları çok, ama çok iş vardı. Önceki yirmi yıllık periyodun önemli şarkıcı ve aktörlerinden Frank Sinatra, bu dönemde

özellikle başkalarının sesiyle sevilmiş şarkıları kendi yorumlayarak hayran kitlesini genişletmiş: The Beach Boys, The Temptations, Stewie Wonder, Bob Dylan gibi büyük isimler, ilk 45'liklerini doldurmuştu.

Bu sırada İngiltere'deyse bir başka büyük devrim yaklaşıyor, son hazırlıklar tamamlanıyordu. İki enstrümental rock grubu The Shadows ve The Tornados'un sükse yaptığı ülkede, 1962 yılının ilk günü The Beatles, Decca Records için 15 şarkılık bir albüm dolduruyor, ancak plak şirketi yetkilisi Dick Rowe, Beatles menajeri Brian Epstein'i "Müziklerini sevmedim, zaten artık gitarlı grupların modası geçti, Beatles'in şov dünyasında geleceği yok" diyerek geri çeviriyor ve The Tremeloes'la sözleşme imzalıyordu. Tremeloes, "Silence is Golden" dışında hit şarkıya imza atamasa da, Decca Records sonraki yıllarda The Rolling Stones ile büyük balığı yakalayacaktı. Beatles'in yerini tutmayacaktı tabii.

Dünyanın iki cazibe merkezinde müzik adına bunlar yaşanırken, 60'lı yıllarla yeniden doğan Afrika'dan da, büyük, çok büyük bir ses yükselmekteydi...

muş; hâkimin, ortamın gerilmesine yol açan kararları sonrası tribünler karışmış, insanlar ezilme tehlikesi yaşamış, sahaya şişeler yağmıştı. Galatasaray kurmayları, çıkan olaylar nedeniyle şampiyonluğu doyasıya kutlayamamıştı bile. Ancak bunun için de zamanları olacaktı. 20'lik Göztepe yenilgisi doğru zaman değildi, ancak 16 Haziran'daki 4-1'lik İstanbulspor galibiyetinin ardından şampiyonluk, coşkuyla kutlandı. Futbolcular saha içinde şeref turu attılar, tribünler de onları omuzlarında taşıdı. Takımıyla 38 maçta 23 galibiyet alıp, yalnızca 4 kez mağlup olan Gündüz Kılıç, maç sonrasında hissettiklerini soran gazetecilere, "Hayatını benim gibi Galatasaray ile futbola vakfetmiş biri için bundan daha mesut bir gün olabilir mi?" yanıtını veriyordu.

İlerleyen günler, aylar ve yıllar, birçok gelişmeye gebe idi. Metin Oktay Galatasaray'a dönecek, onun katılımıyla Galatasaray çok daha güçlü ve başarılı bir takım olarak yoluna devam edecek, Türkiye kalkınma sürecini planlayacak, dünyada değişimin en hızlı gerçekleşeceği döneme girilecek, uzun yıllardır devam eden soğuk savaşta suların en çok ısındığı dönemlerden birinde Sovyetler Birliği, Amerika Birleşik Devletleri, Türkiye ve Küba arasında tehlikeli bir füze oyunu oynanacaktı...

